

Wakfa par gabdu: Mahjas weests 1 rubl, pastes nanda 60 kap.

Mahjas weefa lasitajeem un drangeem.

Mahjas weesti us 1874 gabdu warr apstelleht Nihgâ Ernst Plates k. druffatawâ un grahmatu bohde pee Behtera hajnias, — arri braktu Busch grahmatu bohde. Ahwilscheftias: Pahrdangawâ pee Stabusch funga, prett Holm k. fabrika; Pehterburgas Ah-Nihgâ pee Schachner funga, pee leela pumpja, Sarkandangawâ pee Chr. Bange funga. Tad wehl zittas pilscheftas apstelleschanas pretti nems. Behstis: Plabusch k. grahmatu bohde un kohymannis Peterfon funga, Walmeerâ: kohymannis G. S. Tzen k. grahmatu bohde; Wakfa: Rudolf k. grahmatu bohde. — Jeltgawâ: fungi Steffenhagen un dehls, Schablowski, Wsche un C. Höpfer k. sawâ bohde pee tigus platfcha. Talfos: kohym. Simjen k.

Tad par eewehroschanu: Mahloscha gabda Imam nummuram buhs par peektikumau jaulka bilde, kas rahda Latweeschu tautas ihstu draugu un labdarritaju, tapeh3 schai bilbei wajjadsetu buht katra Latweeschu mahja. Wes tam arri Mahjas weests sawds piruds nummuro3 pasneegs bilbi no Latweeschu rakfinezibas tehwa, kas nekad no Latweeschu peeminnas nesubdihs. Mahjas weefa apgahdatati, Ernst Plates druffatawâ un grahmatu bohde.

M a h d i t a j s.

Cekschemmes sinas. No Nihgas: garriga konzerte, — ugguns grehte. No Tehrpatas: Dr. Kreuzwalds gohda deena. No Chrateem: trihs ugguns grehti. No Saufnejas: leeltunga palihstiba wakhet. No Bernawas: zaur neusmannitu zehlees ugguns grehts. No Garalnes: reizams sehns un minna breefmas. No Jannas muifchas: ko fshopums padarra. No Pehterburgas: Latweeschu teateris.

Ahrsemmes sinas. No Hollandes Afchineeschu karfch. No Londones: wehrgu atfwabbinaschana Sanfibarâ, — strahoneetu strekka. No Parishes: darba truhkums strahoneeteem. No Spanijas: Karlistu laifsta isturwechjanabs karrofschana. No Rohmas: jannu kardinatru zehschana, — wezru eerafschu atmeschana. No Palestinas: wezru Juhdu jahetu wirzatsit. No Turzijas: Pahrgrohsfichanas walts leetas.

Saunalahs sinas.

Peedshwojums Wihne un zittur. Par fennalo fshoklas buhshchanu. Cemebrojums.

Peektikumâ. Cegrubwuse mahja. Graudi un seedi.

Cekschemmes sinas.

No Nihgas. Tai 20tâ Dezember tiffchoht turreta garriga konzerte Juhdu sinagogê (schihdu basnizâ) Samaras truhkumu zeehdameem par labbu. Programs fastahdihts Kreewu un Wahzu wallobâ. Isgahjuschâ nebbetâ nobegga Pehterburgas Ah-Nihgâ dselsleeschchanas fabrikis. Par laimu bija rahms laiks un tapeh3 ugguns nedabhujis zittas eh-

kas fagrahbt. Fabrikis bijis ugguns apdrohsfichanas beedribâ apdrohsfichanhts. Schahdi fabrikî ar leelu apdohmibu ja-eerikte, jo pee dselsleeschchanas ar leelahm uggunihm jastrahda un tapeh3 drihs ugguns-grehts warr iszeltées.

— Pee Nihgas Daugawa jaw pahrfalluse, tâ la jaw fahlfuschi pa leddu staigahht, bet sneega gandrihs nems naw. Us semmehm weetahm gan til dauds effoht snidstis, ka jaw ar kammanahm brauzoht.

No Tehrpatas. Tai 14tâ Dezember, kâ „jannahs Tehrpatas awises“ sinno, Werro pilscheftâ fwehtijuschî gohda deenu, kas bija Dr. Kreuzwald k. septindefmita dsimschanas deena, ko netillat Werro pilscheftâ swinneja, bet lihds ar winnu dauds tuwt un tahli, jo Dr. Kreuzwalds wahrds zaur winna darbeem tahli pahri par dsintenes rohbeschahm atflannejis un tizzis sawens un gohdajams. Sawas (Jgannu) tautas ihsts dehls buhdams, winsch preesch tahs strahbajis, kâ rets kahds; winsch kâ ihsts gaismas nefsejs, neween starp sawas tautas brahteem gaismu isplattijis, bet arri winnas fennatus garra darbus pee gaismas zehlis, tautas teitas un dsesf-

mas krahdam, tohs kahrtâ salikdam un weenedams, winsch tâ fallobt irr Sgaunu flawenas dseemas „Kalemipoege“ tehms. Nemeen Sgauni, bet wiffa Baltija warr us winnu lepna buht, tapehz arri schê wianna gohda=deenu effam gohdam peewinnejuschi.

No Chygleem. Schinni walsti ihfâ laikâ trihs ugguns fshades notiffuschas: 1) tai 14tâ No-wemb. Spehliu mahjas fainneefam nodeggusi rija, ar kuru leelata dalka linnu, zitti ismalti un zitti nemalti un lohpu berriba lihds fadeggusi. 2) tai 21mâ Nowember Saunsemes mahjas fainneefam istaba ar daschahm mantibahm nodeggusi. 3) tai 25tâ Nowember Mhehn pufsmuischas rijas nodegguschas, ar kurahm rentneefam dauds labbibas, un lohpu berriba lihds fadeggusi. Rijas hijuschas ugguns beedribâ apdrohschinatas. Tad arri S. walsti isgahjuschá waffarâ, weenam pufsmuischas rentineefam gohws bij palikkusi ar leefas-taiti flimma, un winsch negribbedams to fshadi zeest, nehmis to galku, un effoht ehbuschi. Ne ilgi pehz tam eemetufeschs weenâ azzî pubte, un no tabs aptuhfusi galwa, kamehr ihfâ laikâ breefmigâ nahwê bij jamirft. — Mhlti tautas hrahli, fargajatees no tabdas flimmu lohpu dihraschanas, bet labbal aprohzeet tahdus ar wiffu ahdu, jo tahda flimmiba irr nahwiga!

J. G.

No Sausnejas. Dauds reisehm laika rakstôs esmu lassijis no zitteem apgabbaleem par leelungu palihdsibu pee walsts mahju taifschanas, gruntssemes un buhwofku dahwinaschanas, bet no muhsu leelunga labdarrischanahm, lai gan winsch jaw dauds gaddus walsts lohzeekem par labbu publejees, eeffsch flimmibahm derrigus padohmus un sahles bes nefahdas maksas dohdams, wehl neweens ne wahrdunaw peeminnejis. Un winsch neween sawas walsts, bet daudseem arri ahrwalsts lohzeekem sawu palihdsibn naw leedjis. Un tai faufajâ 1868 waffarâ arri daudseem sawas walsts fainneefem, no lohpu flimmibas apflahdeteem, wiffus tohs tai flimmibâ kritufschohs lohpius, ar 10 rubkeem sirgu un ar 5 rubli gohwi aismaksaja. Daschs fainneefs par to naudw wehl labbalu sirgu nopirka, ne kâ to, kas bij nobetsees. Pee walsts mahjas taifschanas gruntssemmi, wiffus buhwofkus, kâ arri wajadfigu malku preeksch keegelu, un kalku=dedsinaschanas, walstei dahwinajis. Arri walsts=stohlu, kâ esmu dsirdejis, gribboht no sawas keschas list ustaifht. Ar to meiteri, kas walsts mahju taifa, jau effoht par to nolihguschî, un wehl dauds zittas labdarrischanas, kurras wiffas schê ihsumâ nespehju peeminneht, mums irr no wianna. Bet par to wiffu no sirds pateziba isfallam, un wehlejam muhsu leelamtungam wesselibu un laimigu dsihwofchanu wehl dauds gaddus walstei par labbu strahdaht.

J. G.

No Mubjenes. Kâ Balt. wehstneffim teel rakstihst, tad Mubjenes fshlotaji biji nodohmajus-

schî, if mehneschá weenreis us konferenzi fanahst un pee tam arri dseedafchanu lohpt. Mahzitajs atfina tahdas fanahlschanas par derrigahm un atfahwa preeksch tam latrâ mehnesi weenu brijwdeenu no darbeem. Birma fapulze bija tai 26. Nowbr. us kuru wiffi fshlotaji bija atnahfuschî, tâ ka neweens netruhta. Mahzitajs konferenzi fshkotees ar debfigeem wahrdeem isteiza tohs labbumus, kas no konferenzenes warroht zeltees, un apshlija no sawas pufses ar wiffem spehkeem palihdsieht un gaddaht par wiannas selschanu. Birma leeta, kas tikka apfpreesta, bija rebkinaschanas mahziba.

No Behrnawas apgabbala. Tai 24trâ Nowember pullsten 4trôs no ribta nodegga Starki mahjas, fainneefam Billi peederrigas, jaunahs un wezzahs dsihwofchanas ehlas. Melatime notiffuse zaur tahda pufschâ neusmannibu, kas ar kahdu aisdedsinatatu lohla gabbalu (pagalli) sawu pihi eepihpejis un pagalli linnu atleekâs eemettis, no kam ugguns zehluseschs. Schî sinna derr zitteem semneefem par eewehroschanu, lai ar ugguni prahrtigi dsihwo.

No Garfalnes. Tai nakti no 22tra us 23scho Nowbr. fshahds atgaddijums notizzis. Pa Bergas muischas dambi tumfchá nakti, tad ta breefmiga wehtra plohsijahs, kahdi fainneeki un weens sehns braufuschî. Weens no teem fainneefem uhdens wilnôs eebrauzis, nojuhst no zella; bet negribb no wesuma notahpt, tapehz ka zauri sahba kahlâs. Tê nu minnetais sehns eet wiannam palihgâ un palihds tam ahra tikt. Pa to starpu sehna sirgs ar sawu wesumu notuhahs no zella. Nu buhtu jadohma, ka pee=auguschî wihri sehnam palihdseschs, bet nefa! tee laisch prohjam un kamehr sehns ar sawu wesumu pa wilneem publejahs un breefmas tam draud, tam mehr minnetee fainneeki kroggu fahneeguschî, tur us lampu lei,“ ka laimigi tumfchá nakti zaur wilneem zauri tikfuschî. Bet kas nu noteek ar sehnu? Wesumu weens pats iszelt newarredams un arri wiffu nakti uhdeni mirkt nespehdams, sehns isjuhds sirgu, kappj tam muggurâ un nojahj lihds tuwalahm mahjahm. Tê nu fainneefs, ihst gohda wihrs buhdams, nosalluschu un famirtuschu sehnu laipni fanemm, un tam faufas drehbes eedohd; tad peezelt sawus deenestneefus un eet wesumu no wilneem isglahbt. Pee wahda neweenu negribbeju peesault, tikfai zaur scho notiffumu atgahdinahst, zil teizami irr tahdi gohda=whri, kas sawam tuwafam behdas un breefmas palihds, bet kâ arri Deewam schesh tahdu netruhst, kas par sawu tuwatu nelo nebehda un tam nepalihds, tad arri pats no ta palihdsibu dabbujis.

X.

No Jantus muischas. Slinkums irr wiffu faunumu perreklis un wianna behrnt irr nabbadiba pohsts un waidas, kam deenu pa deenai tuwali raddi gaddahs: netaisniba, krahpschana, fagschana leekuliba u. t. pr., bet arri fshpums irr wiffu faunumu perreklis, arri mantas kahrtiba zilweku us ne-

zeffeem nowedd, lã to schahds notiffums peerahda. Tai 21mã Nowember atradda Skursten-muischas neederrigã Saunas muischas laufu schluhni Kr. Pehterjohna libbi, kas, lã flaidri japahreezinajahs, tiffai tadeht bija famu dsihwibu apuzzis un to panehmees, lã tam ne-isdewahs nandas krahshana. Sedleneeku un turpneeka ammatu ruhpiigi tohpdamis un wiffu leelakã ftohpumã dsihwodamis wiasch bij kahdus 400 rubt fakrahjis. Winna feewa nandas futteni mannifufe, iszett to pee deenas gaismas un naudu aisleene fawam brahlm. Wihrs redjedams, lã ar aisleeneto naudu ne-eet wairs lahga, melleja eemeslu, no fawas dsihwes draudsenes schkirtees. Kad tas bija notizzis, tad publejahs attal famu pa dokkahm atdabbuto naudu zaur peknu pawairoht bet tẽ wihram peetrufka pazeetibas, fahla no behdahm par posaudeto mantu dsert un drufku prahla fajukt, kamehr beidsiht minnetã deenã un weetã winna jaw satruhdedamas meefas atradda strikki farrajamees. Latw. aw.

No Pehterburgas. Pehterburgas-Warjchawas dselszeka pahrwaldiba irr Dinaburgas stanzija to pawehli atlaidufe, lai ta nelahdas mantibas, par Sidfuhnu us ahsemmi fuhthamas, pretti ne-nemtu, jo Wirballes stanzija effoht pahp pilna no prezzehm. Kad attal Dinaburgas stanzija warrehs pretti nemt preeksch fuhthichanas us ahsemmi, tas winnai tad tiks sinnams darrihts.

— Tai 18tã Dezember buhschoht Pehterburgã Latweeschu teateris un weefibas-walkars Wahzu Palmas beedribã. Us Pehterburgu tai 18tã Dezember aibbrauzis Edinburgas erzogs. Arri Anglijas trohnamantineeks un trohnamantineeze turp dohscholees tai 29tã Dezember.

Ahrsemmes sinnas.

No Hollandes. Lai gan zittur ap smehtkeem politikas dsihwe fluffala palitufufe, tad tomehr Hollandẽ kahds fluffums naw, jo Hollandeeschi taggad ar usmannigu prahtu stattahs us famu larru ar Mischineescheem. Lahdas sinnas libbi schim atnahluschas, lã Hollandeescheem brangi weizahs un famus prettineekus ihfã laikã tã buhschoht pahrspehr juschi, lã sultanam buhs japadohdahs. Sultans pats itt nemas ne-effoht karra mihlotajs, tiffai winna pirmas ministeris, kas us winnu eespehjoht, turroht naidigu prahtu prett Hollandeescheem. Schim ministeram raibs muhschs bijis. Mischinã irr kahds eeraddums, lã tehws famu dehlu, kas tam bijis nepallausigs, us tahdu breefmigu wihfi sohda: ne-klausigais dehts teel laiwã eesehdinahs un ehdens preeksch diwi deenahm winnam libbi dohts, tad laiwã, kahdas juhdses juhã aiswaista un tur atstahla, lai wehjsch to dsenn tur dsihwdams. Tã nu arri bija nolemts minnetam ministeram. Wiasch bija laiwã eesehdinahs un til ilgi pa juhru no wehja aplahrt dsennahs, lã jaw pee mirshanas bijis. Tẽ par

laimi kahds Franzuschu fuggis winnu eerandfijis un no nahmes isglahbis. Fuggu kapteinis winnu litta labbi isflohloht. Labbas mahzibas baudijis, wiasch atpalkat Mischinã, fawã tehwiã, pahrnahja un drihs par ministeri paliffa. Schis wihrs nu irr tas leelais prettineeks prett Hollandeescheem. Sianams, winna prettoschanahs mas to palihdsehs.

No Londones. Angtu general-konsulis, Dr. Kit, kas us Sansibaru (Afrika) bija deht pahraud-dsichanas nobrauzis, taggad mahjãs pahrnahjis. Wiasch ar tahdu nodohmu tur bija zekotis, lai warretu wehrgus atswabbinah, to daschi Indeeschi few turr. Schee nu, proht Indeeschi, bija paliffuschi Sansibaras saltana pawalsineeki, lai drihstetu wehrgus turreht; bet kad pehz jauna Anglu nolihguma, lã to fawã laikã sinnojahm, wehrgu turrechana bija atzelta, tad minnetee Indeeschi attal pawdahs appafsch Anglijas waldibas. Dr. Kit effoht 379 wehrgus atswabbinahis, kas scho Indeeschu warrã bijuschi, arri wiasch sinnajis to tã gudri isrihloht, lã Indeeschi, kam zaur wehrgu atswabbinafchanu leela flahde zekahs, nelahdu prettoschanohs un dumpi naw zehluschi. Arri Sansibaras sultans, lã rahdahs, pee minneta nolihguma zeeti tureeschotees un par wehrgu atlafschanu gahdashoht. Nahfoschã gaddã wiasch braufschohht us Angliju fehrst un tad sinnams draudsiba starp abahm waldibahm wehl jo zeetaki tiks apstiprinata. Kã dsird, tad Londones dselschu strahdneeki fataifotees us leelu streiku jeb us atstahschanohs no fawã darba. Winni gribb leelalu lohni praffiht un ja to winneem nedohs, tad winni wiffi no strahdashanas atlahpfees. Lahda atlahpshanahs irr streika. Kã rahdahs, tad schi streika nelaitã fahla, tapehz, lã taggad pehz dselschu strahdneekeem nelahds leels trubhlums ne-effoht, jo daschãs pilsehtãs dselschu fabrikanti famus strahdneekus atlafschohht, tã par prohwi eeksch Nujorkas kahds fabrikants 10,000 strahdneekus us reisu allaidis un Filadelfija 35,000 strahdneeku bes darba paliffuschi. Kad to nu Londones strahdneeki eewehrotu, tad laikam winni streiku nezeltu.

No Parihfes. Tur taggad strahdneekeem leelas behdas. Kahdi 150,000 strahdneeki pawiffam bes darba un tapehz arri bes maifes. Bet nebha tiffai semmatu strahdneeku kahrtã leels darba trubhlums, arri augstalahm kauschu fahrtahm darbs trubht. Tã par prohwi flunfneeit, kas fennal nespehja wiffus winneem pastelletohs darbus pastrahdabt, taggad bes darba. Mahlderis, kas par leelu naudu bildes mahleja, taggad nopulejahs ar mahzibas dohschanu zeiteneschana, jo neweens negribb bildes pastelleht. Par peerahdsichanu, lã Parihse peknas trubhlums raddees, arri warr to fazziht, lã daschi weefu nammi un restorazijas, kam fennal weefu bija aumatu amalam, taggad tuffchas paleel, arri buhs drihs jaaisflehd. Preeksch semmalas kauschu kahrtas ta

wehl irr laime, ka schogabb tà nesarst, tà aispehrn seemâ, jo tab winneem wehl buhtu malta jagabba. Rahds Parihses kungs wairaf par 4000 rub. truhkumu zeebdameem dahminajis, un herzogs Brogli effoht peepraffijis, waj teem strahdneekem, kas effoht bes darba, newaijadsetu palihdsibu sneegt nauda (40,000 f.)

No Spanijas. Beidsamâ laikâ mas kas Spanijâ irr pahrgrohsijees. Lai gan waldbiba publejahs, Karlistus sawaldsinahst, tomehr wiina mas to isdarra: weenâ weeta Karlisti teel apspeesti, ohtrâ weeta wiini atkal lahjâs. Bes tam wehl dauds weetas dumpis iszeekahs, un tur tab atkal waldbibas saldateem darbs, lai dumpineekus warretu pee meera peespeest. Par Kartagenas pilssehtu runnajoht, jafakta, ka aplehgereschana wehl naw beigta un tiklai rahmi us preefschu eet. Kartageneekem aplehgereschanas laikâ grubtas deenas japahrzeesch. Winneem tahdas pafschas breefmas japeehsichwo, ka Parihsneeki kommuhnes laikâ. Tab arri japeeminn, ka tiklabb waldbibas salbati, tà arri Karlisti nelo dubsehigi sawus farra darbus nestrahba. Tâ par prohwi Karlisti jaw diwi mehneschus Bergas un Manrefas pilssehtas aplehgere, bet wehl nelo naw isdarrijusch. Bergas eedshwotajeem, ihpafchi semmalas lahrtas pilssehtneekem bads buhtu usbruzzis, ja aplehgeretaji buhtu pilssehtu zeeatki eeslehgusch, jo tab daschi is pilssehtas nebuhtu warrejusch isprukt. Tapat Karlisti nelo nedarrija, kad waldbiba saldatus fuhrtija Bergas pilssehtoi palihgâ un itt meerigi no tahteenes statitjahs. Bet tapat waldbibas farra-pulki arri nelo nedarrija (laikam Karlisti pa trescham lahrtam wehl Bergu aplehgeresh). Sinnams, kad tà laiski strahba, tab nefur paschirribas naw.

No Rohmas. Pahwests nu reis pee ta darba kehrees, truhstoschu kardinatu weeta jaunus eezelt. Kattoku waldbibas ar ilgochjanu jaw us jauno kardinatu zelschjanu gaidija, un nu tas irr notizzis. Nu wairs newarreh, tà lihbs schim, pahwestam pahrmest, ka wiasch schinnî leeta neruhpejotees un negahdajoht par basnijas waijadshibahm. Arri dohmaja, ka jaunu kardinatu wehleschana bes trohschana nebuhs isdarrama, bet taggad ta noteel itt kluffu un meerigi. Rahdas awises bija ispauduschas, ka pahwests effoht rasku isleidis, kurrâ wiasch atzehlis daschas wezzas eerachas, lahbas pee kardinahstu zelschanas lihbs schim tikla eewehrotas; bet pehz jaunaham sinnahm effoht tà: pahwests effoht is kardinakeem weenu kommissiju iszehlis un tai lahdi preekschliffumi par scho leetu jaisstrahba. Tas un isdarrihts un pahwests to zauruhsojis un tab to pee kardinakeem lizzis aisubstihst. Zaur scho rasktu arri teescham tilluschas daschas wezzas eerachas atzeltas.

No Palestinas lahbas sinnas atnahuschas no teem diweem mahziteem kungeem Ganno un Lekomt, kas Nowembera mehnesi tur nobraufusch, lai warretu ar Palestinas semmi jo fihli eepashtees.

Ganno, Jaffas pilssehtâ usturredamees, usgahjis schihs pilssehtas wezzohs kappus, bet pilnigi tohs neismekleja, scho darbu us turpmahu laiku atstahdams. Tab no turrenes us Jerusalemî braudams wiasch apraudsiju to weetu, tur wezzohs laikos bijuse Gezar pilssehta, un winnam arri laimejahs daschus atleekus atrast, pehz kam wezzahs pilssehtas leelumu warreja aprehkinaht. Jerusalemî nonahzis atradda lahbus Suhdu-Greeku sahrkus ar wirkrastem. Schee sahrki nefenn tikla atrasti (usrakti) Ghes kalnâ netahstu no tahs weetas, tur fennaf Betanija bija. Pehz sahrku wirkrastem spreeschoht atradda, ka tee lohti wezzi un ka eesch teem bijusch paglabbati kristiti Suhdi; arri eewehrojams, ka tur atraddusch sahrkus, tur tee wahrbi „Simons, Marta un Lazarus“ bija usraktiti.

No Turzijas. Taggad tur tahdi wihri pee waldischanas nahtuschi, kas daschadas pahrgrohsischanas nodohmajusch isdarriht, bet sinnams ja wiini tik ilgi sawas weetas paleef. Sultans pat, tà dsirdschij pahrgrohsischanas partejai peekrihtohst un pahrgrohsischanas sahlschoht. Pirmahs darbs buhschoht, pee finans- jeb naudas leetas kertees, jo ta deesgan flitâ buhschanâ atrohnahs. Wiffu pirms grihb list pahrdohst tahs muishas, kas pee Turku basnijahm jeb moschejahm peederr, un naudas buhschanu zaur to pahrlabboht. Janogaida, to wezzu laiku draugi un garrigeefti par schahdu pahrgrohsischanu fazzih. Ohtra pahrgrohsischana, to grihbhoht isdarriht, us tam iseeschoht, lai kristiteem un Mohamedaneescheem buhtu lihdsigas teefbas Turku semmê, bet pee tam irr sawi laweffi. Ja nu to gribbetu panahst, tab arri waijadsetu lihdsibu noberreht stary kristiteem un Mohamedaneescheem zittâs walstis; bet schahda islihdsinaschana naw bes leelas laika laweschanas fahneedsama. Kâ leelahs, tab schis pahrgrohsischanas laiks gan lohti ilgi nepastahwehs un Turki sahls atkal sawu wezzu zektu staigahst.

Jannafahs sinnas.

No Pehterburgas. 20. Dezbr. Us ahsemmehm weddamas prezzes schodeen atkal eesahst pretti nemt Nihgas-Dinaburgas un Dinaburgas-Witebslas dseljschids.

No Berlinas. 20. Dez. (1. Janw.). Keisers fanehma Gdinbargas erzogu. Erzibistaps Ledochowski eeresoja Berlinê. Wairaf bistapeem taggad wiinu eenahschanas aisfihlatah.

Wahzijas rihia-juhras ohstâs tugogochjanu preeksch schagadda pabeiguse.

Peedschwujums Wihnê un zittur.

VIII.

Kâ dohmajusch, tà darriam ohtrâ deenâ, gahjam us Wartburgu. Kreefti bija to lahpt, jo Wartburga irr us weena wastahwa, lahbas 1315 pehdas angsta kalna galla un wirs Eisenachas 600 pehdas. Pils, kas jau 1070 g. dibbinata, wastahw wehl schodeen pa leelatai dakkai tà, tà bijuse un irr tiklai weetahm islabota jeb arri ta eeschpuffes isglibhota. Par schauru uswelkamo tiltu eegahjam

pilsruhme, tur pa labbu rohu irr tas brunnineetu nams, un kurrä Wähtinsch Lutters 10 mehneschus fleppeniba, sem ta wahra „Junfer Georg,“ pawaddija. Te mums rabdija to istabu, kurrä Lutters dshwojis, winna gultu, flasti, flappiti, rakstamu galdu un t. p. Pee seenas reds leelu rohu, to zekotaji istrabinajuschi. To pehz kahdas teikas welns effoht Lutteri të kahrbinajis un ta tad, kad Lutters us nekahdu wihti no ta newarreja atgainotees, tas spehris wellam ar tintes blaschi par galwu. Saprohtama leeta, zaur to tiffa leels tintes plekkis us seenas un daudj zekineeki, kas schim notikumam tizz, schta few par dahrgu peemianu to ar tinti apleetu muhri istassiht. Zaur to nu zehlahs seenä leels rohhs. Bet rahditaji labbi gudrineeki buhdami scho rohu attal ar kalkeem aismuhreja un ar tinti no jauna aplehja, lai lehtizigeem buhtu attal to lassiht. Weidschot waldischana scho stikki panahfufe, irr zeechi aishgufe laut to notassiht. Tad nu zekotaji no ta galda, us kurrä Lutters rastiis, schluschi staidinas nodrahstunbuhtu warebuht wiffu galdu sadrahsuschi, ja attal waldischana to nebuhtu pawehlejuse ar blekki aptalt. Tä tad scho briedi no muhra un no kohla itt nefa nedabdu, bet par peemianu warr, kas gribb, të fotografijs no Wartburgas pirtt.

Landgrafa nams kohti raibi ismahlehts no Mortig von Schwind. Leela bilde të rahda to dseedataju karru 1207 g., stary Heinrich von Osterdingen un Wolfram von Eschenbach. Seenas un pihlari irr ar daudj eewehrojameem wahreem un tapm dseejmu kurrä dseedatam dseefmahm aprakstias. Us weenas seenas bija zilweta muhschs zaur bajchadahm swehru bilbehm islitts un tur klast ta rastihts.

Wihreetis	10 gaddus wezs irr	tefsch,
"	20 " " "	ahls,
"	30 " " "	wehrs,
"	40 " " "	lauwa,
"	50 " " "	lappa,
"	60 " " "	wilks,
"	70 " " "	sunz,
"	80 " " "	runzis,
"	90 " " "	ehselis,
"	100 " " "	wehrscha mirrona galwa.
Seeweetis	10 gaddus wezza irr	zahlitis,
"	20 " " "	duhjina (jeb ballodihis),
"	30 " " "	schagata,
"	40 " " "	pahwis,
"	50 " " "	wista,
"	60 " " "	sohs,
"	70 " " "	wannags,
"	80 " " "	puhze,
"	90 " " "	fikspharnis,
"	100 " " "	Schnabeltodter topf.

Par schahdahm apshmeschanahm daschadi iszohkojuschees usschappam us pils tohna, no kurrenes jo tohti warrejam stattiites.

Tohs aplahrejus widdus apmellejuschi brauzam attal atpaktal us mahju pussi.

Të nu wehl no fawa zeffa peeminnesim Stassfurtu un Leopoldshali, tur mehsh apmetamees, gribbedami schals raktuwes apmelleht. Mums të bija neween darrtschanas andeles leetas, bet arri labbi draugi jaapmetle, zaur kurrü peepalshdeshchanu mehsh dabujam to redseht, kas retteem irr panahfams. Stassfurta irr Pruhschu pilssehta un Leopoldshalle peederre pee Unhalt-Deffawas, teel weena no ohras tiffai zaur dshelzjellu schkirtas.

Abbas pilssehtas irr gandrihs wairaf fabriku të zittas ehtas un schee fabriki pa leelalai dallai irr kimejas fabriki, kurras teel tas të is semmes raktis schals staidrohts un daschados produktos pahstrahdahs un isschirtis. Itt ihpaschi

tas kalifahls, kas irr schahs raktuwes leelata baggataba, teel faggattawohts un tad us wiffahm pasaules mallahm issuhitits. Kalifahl bruhke wiffu wairaf preefsch semmes mehshofschonas. Wahsemmes semtohpji to isgaddus lihds 2miljohnu pudus isbruhke un us zittahm semmehm, ta Angliju, Kreewiju, Sweedriju un Ameriku teel no schejenes wairaf të 2 miljohnu puddi aissuhititi. Zaur kalifahl irr semtohpibai leela palihdsiba zehlfusehs, jo tas kopya ar fosforastahbi turredameem mehshleem ta fawlu milteem un superfosfatu dohd diw- un trihs kahrtigus augtus. Pee mums tas irr wehl mas passtams, jo tiffai pahru gaddu atpaktal tas tit wehl pirmo reisi tiffa atwestis.

Bet të redsam, tad tam arri pee mums irr nahkamiba jo tur, kur tas teel bruhsehts, dsird ta usflaweschanu. Tä të nu mehsh ihpaschi preefsch muhsu semtohpibas ar usmannu publejamees, gribbejam, të pee pascha awota scho leetu mahzitees pahrschlattih un redseht neween të tas teel fagattawohts, bet arri, të tas bruhsejams un to të dsird is zitteem pasaules stuhreem. Tas zeffsch us schejeni arri nebija par welti, jo pee wiffa, to të mahzijamees, mums arri laimejabs ar semtohpjeem un tirgotajeem is zittahm semmehm fatittees un to atraddumus kauftees.

Schahs fabriku pilssehtas guff leela lihdsenä klajumä un warr jau juhdschm tahumä to leelu garru-skursteanu pulku redseht.

Të nu kahdas deenas pawaddidami nobrauzam semmë 1100 pehdas dsiffi, tur schals teel të radsehs is klintes lausts. Par trihs minutehm tiffam ar maschinu stahwu semmë eelaisi un të nu pee lampu gaifmas warrejam zaur leelahm allahm stagabami, to të sudrabu daschadas pehrwes laistidamohs schli aptattiht. Të semmes dsikkumä daudj tuhstoschi zilweti strahda. Të irr ihpats dselzsch, pa kurrü to nolaustu schli pee usweltaama zauruma peewedd. Itt fatru deenu teel 60,000 zentneri jeb 190,000 puddi schals us wirfs semmes uswilkti.

Schals të atrohahs meetahm sem gipfa, weetahm sem glihdas, jeb kalka atmeneem, weetahm irr ehdeena schals, weetahm attal kalifahls, weetahm alluns un zittä weelä borats. Të semmes dsikkumä irr wiffai siltis, të, të strahdneeki bes kreffleem strahda. Bet të sem semmes irr weens sawads kluffums, jo tee strahdneeki irr wiffi kohti nopeetni un kluffi pee sawa darba. Të nedstid nekahdu tehsefchanu nedj klaignaschana, un zittu nekahdu trohskni ta tiffai wessferu kalfchanu, swahrschu tschirkschschchanu un weetahm dselzrattu ruhshchanu. Kad strahdneeku jeb zittu të fateel, tad irr ta weeniga farunnaschana un sweizinaschana „Glück auf!“ (us laimi). Të raktuwe strahdneeki irr kohti deewabihjigi un arri mahju tizzigi laudis. Wiffi tapehze të irr tit kluffi, jo winni bihtahs tohs semmes garrus mohdinah. Bet tad tee mohstotees, tad effoht nelaima. Kad të tit dsiffi semmë buhdams zilwets apdohma, tad arri pateescham johfotees negribbahs, jo wirfs galwas irr leela pilssehta ar finteem fabrikahm, tad leela uppe, to par Bohde fawz un tad kas to warr sinnaht, kahdas uhdens ahderes të warr buht, kurras uszirschana wiffu scho ruhmi warr pahrschuldinah un të aprakt. Tapehze itreisef, pirnis strahneeki semmë brauz, tee papreefsch turra Deema peelhahschanu un tad usfauddami „Glück auf!“ tee stahjabs us maschinu, kas nonehs dsikkumä.

Trihs stundas mehsh të weens eeschana nogahjam un wehl gandrihs ne 10to dallu no wiffas raktuwes neapmetlesam; të tad peekuffuschi un kohti isschappuschi schappam maschinä, kas mas minnutës muhs attal usnessa wirs semmes.

No schejenes nu brauzam zaur Magdeburgu, Berlini un Kenigsbergu, kur wehl daschas fabrikas apmellejam, us fawru tehwiu.

Tà, tà mums Pruhſchu ſem mē nepatikka un ihpaſchi ta Dſhwe Berlinē, tà arri par Pruhſcheem labbati ne to nepeeminneſim. Dittai to newarrant atſtaht, tà tad zaur Mihta Pruhſcheem brauzem, bija ſwehtdeena un patlabban Deemawahra laiks, tad por noſtumſchānu redſejam wiſſus lautus pilnūs ar ſtrahdneekem, kas arra, ezjeja un weetahm kartupelus ralla.

Lai nu gan muhſu mihta tekwiĵā meetahm leddu uſ uh-dens un lappus nobirruſchas redſejam un turpreitim preeſch maſ deenahm Wahĵiĵā atſtahjam kohluſ pilnā lappu lohſchumā, pot pukkes dahrjōs jaukt ſeedam, tad tomehr teb-wiĵa mums irr un paleel ta jauſata.

R. Thomſon.

Par ſennako ſkolas buhſchānu.

Ja Latweeſchu tautai taĵdā paſchā mehra buhſ ottiſtitees un atſelt, tà zittas kultur-tautas, tad diwas leetas irr waiĵadſigās: 1) ka ſaimneeki, kurri par tautas kohdolu turrāmi, paleel par gruntineekem un 2) ka tiſ daudſ labbas tautas ſkolas rohdahs, ka neweens pats tautas lohzeekis neſkoh-lahts nepaleel. Lai zitti ſcho leetu zittadi apſpreeſch, es pee ta paleeku, ka ne wiſ tas irr tas mehrtis, peĵ to wiſſpimat jabsennahs, ka lahdſ ariſtokratu pulis itt ſmalki teel iſmahzihts, bet ka katrs tautas lohzeekis to waiĵadſigu mahzibu un ſkolas barribu dabbu, paſcha waklineeka, pirtneeka un nabbadſina behrns. To manna ſirds wiſſſarſtal kaĵro, ka lai wiſſ Latweeſchu tautas kohls atſelt. Kaut arri kaĵda ſarra daſta atſeltu, tad tomehr man ar to nepeetiſtu.

Kas wairat waiĵadſigs irr un kas tà fakkoht pirmajā rindā ſtaĵw, woi gruntineeziba, woi ſkolas buhſchāna, par to wiſſi weenadi neſpreeſch. Man-nim leekahs, ka gruntineezibai peederr pirmajā weetā. To kad weenas muiſchas ſaimneeki par gruntineekem palikkuſchi un, ſawas wiſſleelakahs maſaſchānas nrmakſajuſchi, maſ daudſ eegruntejuſchees, tad winni jau paſchi no ſewis beſ kaĵdas ſpreeſchānas gaĵdahs par kreenahm ſkohlāhm. Saprohtama leeta, ka tadehl ſkolas buhſchāna maſat nezeeniju. Ja atpalkat ſtattamees uſ Widſemmes ſennako ſkolas buhſchānu, tad behdigu bildi eewehrojam. Kad preeſch kaĵdeem 30 gaddeem palikku par mahzitaĵu, tad no pagasta ſkohlāhm wehl nebija ne jauſmas. Ar to jau bij gan, ka katrat draudſei bija ſawa draudſes ſkoha. Un arri patti draudſes ſkoha to-reiĵ bij jauns eeſtāhdijums. To muhſu taggadeĵs zeenijams ſeminar-diriktors Zimſe irr pirmāis direktors, jo agrat nekahda ſeminara nebij. Ne-aiſ-miſtama Ferdinanta Waltera, toreiſeja Wal-meeres mahzitaĵa, nepeekuſſuſcham publinam wiſſ-wairat par toĵapateiĵ, ka pee ſeminara eſſam tikluſchi.

To-reiĵ gan arri gāddijahs ſkolas, kur taĵdi behrni tiſta eelikti, kas zaur mahjas mahzibu pee laſſiſchānas nekij tikluſchi. Arri daſchi muiſchneeki, Latweeſchu tautas mihtotaĵi, pa muiſchahm zehla ſkolas. Tomehr ne winnas, ne ſchihs ſkolas par rittigahm paggoſta-ſkohlāhm turrāmas un ſauzamas.

Kad wehl taĵtat atpalkat ſtattamees, tad ſkolas bilde paleel arween behdigata un beidſoht parwiſſam iſjubd.

To wehlſtore apſeezino, ka Latweeſchu tauta ilguſ gaddu ſimtenus gluſchi beſ ſkohlāhm dſiĵwojuſi.

Latweeſchu tauta buĵtu noſliĵkuſi tumſibā un mahānu tiĵzibā, jo Widſemmes un Kurſemmes mahzitaĵi to mahjas mahzibu tiſ kreeni nebuĵtu loh-puſchi. Scho goĵdu neweens minneteem wiĵreem newar nemt. To to newarr leegt, ka Latweeſchi, lai gan weſſelus gaddu-ſimtenus beſ ſkohlāhm dſiĵwojuſchi, tomehr nau gluſchi beſ gaiſchuma palikkuſchi, par to mahjas-mahzibai ween japeeteiĵahs. Tomehr laſſitāĵi lai nedohma, ka winnōs tumſchōs un breeſmigōs wehrdſibas un nemahzibas laikōs zittahm Giropas tautahm daudſ labbata un ſtādraka ſkolas-buhſchāna tà Latweeſcheem bija. Wahſſemmē par prohwi gandrihs tāpat bija.

Hannover walſti iſgāĵjuſcha gaddu-ſimtena gallā gāddijahs ſkohlmeiſtari pa ſimteem, kas leelaku lohni nekabhija ka 5 liĵof 10 dahlbereem. Pee taĵdas neeku-lohnes ſkohlmeiſtareem ſawa maiſa zittā wiſſe bij japelna, un ſaprohtama leeta, ka winni par garru laiku ween par ſkohlmeiſtareem bija.

Gandrihs wiſſi ſkohlmeiſtari iĵſti bija jeb ſcheſteri, jeb kaſaki, jeb ptauwu- un lauku-ſargi. Daudſ no winneem bija ammatneeki. Weens Pruhſijas wal dibas likkums no 1722 pawehl, ka nekahdus zittus par ſkohlmeiſtareem nebuſſchoht zelt tà ſkroh-detus, wehwerus, kollejus, ſtellmaterus un zimmermannus. Zittā wal dibas pawehleſchānā no 1736 tā ſtaĵw rakſiĵts: „Ja ſkohlmeiſtars irr ammatneeks, tad wiſſch jau pats ſewi warrehs uſturreht. Ja wiſſch ammatu neproht, tad winnam teel kauts 6 neddetas olgādſchōs eet pee ſaimneekem. Wehl zitta wal dibas pawehleſchāna peekohdina, ka pa ſem-mehm tiſ ween ſkohlmeiſtari ar ſkrohdeka ammatu driĵſt darbotees. Daſchi tiſ ween par ſeemu kal-poĵa tà ſkohlmeiſtari un woffarā uſnehma kalpa deeneſtu pee ſaimneekem.

Franziĵā ſkolas buhſchāna ap to laiku bija wehl behdigata ne tà Wahſſemmē. Par prohwi: preeſch kaĵdeem 100 gaddeem nahja weens reiſneeks kaĵdā Deenwid-Franzijas zeemā. Iſ weenas puſſſakrittus ſchas buhđinas atſkanneja eſſes lehrums.

„Tā irr muhſu ſkoha!“ Tā laudis teiĵa leeli-damees.

Reiſneeks eegāĵia buhđinā. Wiſſch atradda leeku pulku behrnu ar apſmurgatahm un ſapliĵſuſchahm drehbeĵm un weenu ittin wezzu wiĵru ar balteem matteem un ar garru baltu bahrou, kas ar plattahm ozzim uſ eenahzeĵu ſtattijahs.

No graĵmatahm un taſeĵhm nebija ne wehlis.

Kad ſweſchineeks wezzuſcham praſſija, to wiſſch behrneem mahzoht, tad ſchis atbildeja: „neſo!“

„Woi tad irr lassifichanu un rakstifichanu nemahzajt?“

„Lassifichanu un rakstifichanu pats neprohtu.“

„Wai tad ne-effoht zeema flohlmeistars?“

„Ja gan! 70 gaddus biju par zuhtiganu. Bet nu, tad preefch scho ammatu par daudj wezs esmu palizzis, zeemineeki manni par flohlmeistaru zehlfuschi.“

Mehs brihnamees par weenu flohlmeistaru, kas neproht ne lassiht, ne rakstiht, bet to par tahdu flohlu buhs fozzihht, fur nau ne flohlmeistara ne flohlneeku? Un tomehr tahdas flohlas Stalija irr atradduschahs. Mirah, (Murat) Napoleon I schwahgeris, kas eefahkumâ trakteera fullainis (margueur) bija un to Franzijas keisars zehla par Berga leelherzogu un tad par Neapeles kehninu, pawehleja, ka wiffas Neapeles zeemôs tautas flohlas buhschoht zelt. Ko nu lautini darrija? Winni kahdu flittu pufs fagruwuschu buhdiau nosauza par flohlu, fur tomehr no flohlmeistara un no flohlneekem nebija ne sianas, un fur zits nefas ne-atraddahs lâ pah-ta ga. Schi pahtaga bija til labb' flohlmeistara lâ flohlneeku, til labb' tintes, lâ papihra, til labb' grahmatu lâ griffelu wehtneeze.

Wahzsemmes flohlâs isgahjuscha gaddu-simteni ihsti falkoht zits nefas netilla mahzihts lâ lassifichana. Kehkinaschana un rakstifichana Wahzsemmes semneeki turreja par weltu isleelichanohs. Tas ihstais un stiprakais mahzibas rihts bija rihtstes un pahtaga. Kahds wihrs Heiberle wahrda, kas 50 gaddus itt lâ flohlmeistars rihtstes un pahtagu ne-apnikfuschi un kreetni bija wihtzinajis, leelijahs, kad heidschoht no ammata bija aistahjees, ka fawâ flohlmeistara laiskâ pawiffam bija 911,527 zirteenus ar pahtagu un 124,000 zirteenus ar rihtstestehm dewis.

Taggad gan taifnibas pehz Wahzsemmes flohlas warr teikt un arri mehs labpraht no winnahm gribham mahzitees.

Gewehrojams.

Ja kahdam muhsu lassitajam buhtu ta leela latwista bihbele no pirmahs druffas, kas 1689tâ (MDCLXXXIX) gaddâ Nihgâ druffata un ja winsch griddetu to bihveli par labbu naidu pahrdohht, jeb prett jaunu weglafu ismainiht, tad luhdsam to atnest Nihgâ Plates lunga driffku nammâ. Ja grahmatai wahls nebuhtu weffels, tad par to nefas nekaisch, kad til ween wiffas lappas irr eefschâ un tad tahs weffelas.

Bihbeles wezzâs lâ jaunâs irr weenads un tas pats nepahrgrohtihhts Deema wahrds eefschâ; bettas fungs, kas schahdu bihveli gridd dabbuht, irr leels Latweefchu grahmatu zeenitajis un winnam fawâ grahmatu krahjumâ schahda bihbele truhst, tadeht firfnigi wehlahs tahdu dabbuht.

Grahmatu sinna.

Grahmatu-lohpmannis Besthorn, k. Selgawâ, irr apgahdajis un wiffas Latw. grahmatu bohdes irr dabbujamas schahdas jaunâs grahmatas:

Offi jel zilweks! Wezzeem un jauneem par apdohmaschana (us Selgawâs lohpu aiskfargaschanas beedribas usajinaschana) latwiffli farakstijis G. D. Bach. Matka 15 kap.

Ko zilweks fehi, to winsch planj. Stahsts, kas nerahda, lâ kursemmê laudis dshwo. Matka 15 k.

Bihbeles-stahstu bildes. (Te irr 16 jauki ar pehrwehm drikketas bihbeles stahstu bildites — ihpafchi preefch behrneem par dahwanu derrigas). Matka 35 k.

Sluddinajums.

Zaur scho darru sinnamu, ka tahs pahrdohdamas mahzias, par furrachm papreefch sluddinaju, ka tahs Nowemb. 1873 g. tilfchoht pahrdohhtas, aiskawefchanas deht pee teefahm tirs 13tâ Februari 1874g. Pehterburgâ pee aprinta teefas (Окружный судъ, Eiteinajis eelâ frohna teefu nammâ) parrada deht uhttrupê wairat fohlitajeem pahrdohhtas — bes ween daschas mahzias Smerdines gabbakâ, par furrachm nupat ihpafcha nolihgschana taifsta. Semmes fahrtes par pahrdohdameem gabbaleem un zeku lihds teem irr dabbujamas Mahzias weefa un Balt. wehsta. redatzijas Nihgâ un pee rahstungeem Siller un Woldemar Selgawâ. Pehterburgâ tai 16 Dezember 1873 g.

E. Woldemar.

Ahdafschneekem

darru sinnamu, ka esmu Balt. wehstnescha redatzijai eematfajis 67 rubl. 11 kap. preefch Samaras truhstumu zeef-dameem.

A. Prihmann
pagasta wezzafajis.

Preefch baddu zeefdameem Samarâ.

K. Essergail 1 r., J. M. 1 r., E. B. 1 r. 40 k., E. Taube 1 r., N. Treimann 20 k., J. Awoting 1 r. 40 k., S. P. 1 r., N. P. 45 k., N. Puhring 1 r., F. Gruschau 1 r. Alex. Melgail 50 k. No Serikmuischas walts 3 r., J. Dselstallei 1 r., Krimmuldes pagasts 12 r., pawiffam lohpa 114 r. 68½ k.

Nihgas Latweefchu beedriba.

Dhtu swehtu deenâ tai 26. Dezemberi

weefibas waktars ar danjofchenu

Matka beedreeem 50 kap. un dahmahm 30 kap. Gefahkums pulkstens 9 waktarâ. Beedru fahrtes usrahdamas. Saunas beedru fahrtis buhs pee kaffes dabbujamas.

Preefchneeziba.

Nihgas Latw. labdarrifichanas beedriba.

Seemas-swehtku waktarâ,

tas irr: pirmdeen, 25tâ Dezember pulkst. 3 pehz pufsdeenâs Latweefchu beedribas nammâ degs seemas-swehtku eg-lite preefch nabbagu behrneem, fur teem dahwanas is-dallis.

Komiteja.

Latweefchu teaters

buhs trescho seemas-swehtku deenâ, tai 27tâ Dezember. Klahtakas sianas zaur programmahm.

Lihds 21. Dezember amahltusch 3115 un aiskahjuschi 3154 fuggi.

Athubedams rebattehrs: A. Leitau.

„Berribas“ beedriba.

Pilna fapuzhe tai 30. Dezbr. pullsten Inds pehz pusebeenas beedribas tohrteli. Preekschneeziä.

Walmeerä

tifs tai 28. Janwar 1874 g. pee pilssehtas rahtes ta Bruhmer-eelä appafsch N 30 atrafadamašs, pee mirrušča ščejeenes dišalera Kloppeburg mantojuma peederriga dišhojama mahja lihš ar fahnu eštahm wairat-fohlitajem pahroohja. Peretorgs buhs 31. Janwar 1874.

Wantineeki.

Kad tas pee Schmufla muishas walfes per-rastihšs Gerik muishas walfes, Lihbei mahjas gruntinees Andreis Brengul irr mirris, — teel zaur ščo wišši tee, kas nomirejam parradū buhtu, — tāpat tee, tam no winna kas peentah-tohšs, ušaižinat, eekš weena gabda un fešdu nebeku laika, t. i. lihšs 21. Janwar 1875 ar parradu nomafščanahm un parradu prašiščanahm ar derrigahm ležibahm, fewi pee Spabra-Grik muishas walfis-teesas peeteiktees. Weh-lalu par ščo terminu neweems netiks Naušihšs! — bet pehz likkumeem darrihšs.

Spabra-Grik muishas walfis-teesä, tai 10. De- zember 1873.

Gubernijas amišs N 148, 21. Dezbr. 1873.

Saweenotas Wohler walfes sem rekruteere- ščanäs stahwedameem puššhem teel ta sinna dohta, ta tai 4. Janwari 1874 tifs Keiseriklas I. Mihgas draufes-teesas-nammä (Pehtr. Ubr- Mihga, Ralku- un Ritter-eeläs stuhri) — no rihta eefabtoht — rekrušču lohššchana noturreta.

Wohler walfis-walbišchana, tai 18. Dezbr. 1873.

No Dohles pag. wald. (Mihgas krejš, Dohles bafniz draufes) teel zaur ščo tee 1. un 2. lohšču Klafes šchirä stahwedami: Martin Ferdinand Silling, Erig Roggenbaum, Nicolai Wilhelm Schulz, Fritz Schulz, Alexander Welzenberg un David Burghard Skulewis, ta kä arri wišši zitti minnetä lohšču Klafš stahwedami šči pagasta loh- zekš ušaižinat, ar peenešchamu šamu kreštibes šihnu tai 5. Janwari 1874 bes atraufšchanahš fewi pee šchibš pag. wald. stahbites.

Dohles pag. wald., tai 15. Dezember 1873.

Dinamindes mahžitaja pag. wald. ušaižina zaur ščo wiššus ahypušs pagasta dišhodamūs lohžel- lūs pee 1 rub. šrahpes pee ne-šchilbišchanaš, peekt- beena, tanni 11. Janwar, no rihta pullsten 10ihs, Mihgä. Pehtr. Ubr-Mihgä, Ralku-eelä mahšweeta „pee tohs rohšchm“, jeb arri ohtreena, tanni 15. Janwar Rinnusch zemä pagasta stihrowera diš- wolk, beht passu pahmatnišchanaš un malf- šchamu nolihššinašchanaš, sanahšt.

Dinamindes mahž. pag. wald., 17. Dezbr. 1873.

Sluddinašchana.

Wiššem pee Autzeem pagasta, (Mihgas-Wal- meeras krejš, Straufes draufes) peederrigeem 1. un 2. rekrušču Klafš stahwedameem jaunekkeem tai 7. Janwar 1874 pee šamu malfšchamu is- lihššinašchanaš un tai 8. Janwar 1874 pee lohšes wilkšchanaš šchejeenes walfis-mahja bes atraufš- chanaš jafanahšt.

Autzeem pag. wald., 18. Dezbr. 1873.

No Dohles pag. wald. (Mihgas krejš) teel zaur ščo wiššem ahypušs pagasta dišhodameem šchibš walfis lohželkeem sinnaš darrihšs, kä pee passu pahmatnišchanaš us nahlošča gabda, ukatram preeksch ušewišchanaš pagasta-rullšs — ta fami- lijas buššchana ar wezzuma un tizzidas ležibahm japeenešs. Bes minnetu ležibu peenešchamu ne- tiks passes neweenam išohtas.

Šchr pag. wald. turrehs famas sehbešchanaš ukatru sehbeenas deenu katra nebekä.

Dohles pag. wald., tai 15. Dezember 1873.

No zenjures atwehšehšs. Mihgä, 21. Dezember 1873.

Sluddinašchanaš.

G o h d s!

Summam

par wišriškū isturrešchanošs 2. Dezember 1873 draufes-fohštä.

Mahdi Ahdašchneeki un dajchi Rihššimeeki.

Sawus wezzalus es luhšju mannim širau laišt kur winni taggad dišho.

Martin Urbowsky.

Schönberges pagastä.

Sluddinašchana.

Ahrypušs jama pagasta dišhodami Ahbašchu pa- gasta lohželki teel — pee 1 rubli šrahpes par atraufšchanošs — ušaižinat, beht jauna pagasta rullš fagattawošchanaš lihšs 6. Janwar 1874 peeneš šchaj pagasta walbišchanaš krunamas ših- mes par sawahm familijahm, jamaš malfšchanaš wolihššinahšt un šamu dišwes weeru tai sinnamu darrihšt. Pehz 6. Janwar tifs tee tiklat manda- gäs preeksch puššbeenas darrišchanaš peenemti. Pilssehtu-, muishču- un pagasta-polizejas teel luhgšas, to sinnamu darrihšt šča pagasta lohžel- keem un tohs pehz 6. Janwar nepeerrrecht, ša- mehr tee parahdišchanaš naw peeneššihšt par šamu melbešchanošs pee šchahš pagasta walbišchanaš. Ahbašchōšs, 7. Dezember 1873.

Sinna Walmeerešcheem.

Kas Mahjas weššs us 1874to gabdu pee ma- nnišs gribb nonemti, tee warr Mahjas wešš par 1 rubl. 25 kap. un Mahjas wešš ar peellikkumu par 2 rubl. pee mannišs pašellahšt.

C. G. Frey,

grašmatu bohde Walmeerä.

Weens starošts,

kas šaulu apštrahdšchannu kreetui šaprhoht un wišš- majaf 3 gabdušs no weetas šchabā weeta biššs un labbas ležibas-šihmes ušrahbišt warr, teel preeksch Stalbes muishas mellehts; tāpat arri

weens mešča fargs,

kas jauna mešča šchabšchannu šaprhoht. Japee- teizahšs pee Stalbes muishas walbišchanaš.

Weens nams

ar dahrya grunti us Weišču-dambi, Peenu-eelä, derrigšs preeksch weena šuhmannä jeb zitta šahpa ammatneeka, teel pahroohšas zaur

Hugo J. Kaul,

teelä Smilšču-eelä N 36.

Grik muishā, (wahžihšt Ramohtz) 16 weššes no Žehšeem tifs pahroohšs: 1 uhdens malkamas 2-gangš dišrnawas, ar femmi, jeb bes femmes; 1 muhca krogšs, pee jauna afmika zella, ar femmi jeb bes femmes. Muishas femmi ar škawahm

Pirmas sortes

petroleumu

pahroohšt var 17 kap. šchopā, tā arri butteles par lehtako zennu

P. Dornholdt un beedr.,

Zuštū-eelä N 23, pretti A. Wolššchmidta fantorim.

Peelä iswehlujamā

par lehtu zennu peedahwa dāšchabus šingū wir- kreklus, helštinus, beštenus, manschettas, šchlipšes un aprohššču kņohpes

A. N. Purilow,

Ralku- un Šchluškū-eeläs stuhri.

C. H. Wagnera

fehflu bohde Mihgä

irr jaunais katalogs us 1874to gabdu tizzis gat- tawš un tas teel šatram, kas to gribb, bes maf- šas peefuhthišt.

Augšcham minnetai bohdei arri šchogado wai- jaga leetu dabšumū preekschu žekuru preeksch fehflu krahšchanaš. Winna tapehž ušaižina wiššus lau- zineelus, mešča fargus un t. pr. lai žekurus fa- krahču, jo winna katra laikā, jil arri žekuru buhtu, tohs pretti nems, par pušru wiššamajaf 50 kap. malfšadama.

G. Schönfeldta

baggati isriškota

šihku prezzu-bohde

Sinder-eelä Nr. 15,

peedahwa farweem birzeem no jauna dabbutahšs prezzes, tā: harmonitas, šauli isštrahdātas, pišpu šchābbušs, pišpu galwinaš no porzellana un da- šchada no lohša taitšas, žetira willu wiššabās pehwēs, šifšara galda un šabatas našchus, šel- šibelus, pirmas fortes pišlongas, beegus, šihou- abdatas, šappeles, griffeles, bleistikus, šchrauda rakšamas špalwas, špalwu šchitrus, šedgelaku, šhida- un bohmiššas-lallatus lohši šchāššas mu- šturšs un t. pr. par šohši kreetnu zennu un pee štingri gohšigās apdeenešchanaš.

Ea Pehterburgas magāšihne, fennat Ralku-eelä, taggad Wehwera-eelä N 3, peedahwa wiššu-wiššadas

gummi-gallošchas

no labbatahšs fortes un amafšchās.

Diwi dišhwolkšt preeksch šuhrmanneem, weens no 3 šambareem un ar šalla ruhmi preeksch 8 širgeem un ar wahgušt par 250 rub.; ohtriš no 2 šambareem un ar šalla ruhmi preeksch 4 širgeem par 150 rub. irr isihrejami Pehtr. Ubr-Mihgä, Wezzä-eelä N 5.

Latweešchu teateris.

6. Janwari 1874 Gēlen muishā (Mitarces dr.) (no Mohres dšeed. beedribas isriškohšs.)

Preekschneeziä.

Tiklat ihšu laiku wehl rešfams Steina flawe- nais anatomijas un einologijas

u s e u m s,

Weberu- un Teaterä-bulewara-eelās stuhri, Popowa nammä. Raku deenu preeksch šungeem, tiklat žettorideenašm preeksch dabmahm. Ge- eefšchanaš nauda 25 kap. Šštra kabinetš 10 kap.

Tai nakiš no 4. us 5. Dezbr. Šauritš šaimneelam šedgel-šallā tizzis no- šagis bruhšs širšs lihšs ar aišjuhgu. Rohšs bija bruhni mahšehšs un 3 dšelštainahm puškitehm puškohšs, teem bruhneem wahgeem bija dššu aššes. Kas pee ščo šagtu leeti atdabbušchannu palihšs, tas dab- bušn no minnetä šaimneeta 30 rublūs pateizi- bas algas.

20 rubl. pateizibas malka.

Weenas weenjuhgu šamanās no šagšas lohša ar jaun-šudrada šuhra apšallumu irr tai nakti no 14. us 15. Dezbr. bes ilššchm, ššfena un delka no- šagšas. Kas šairdas šarnas us ščo šamanu at- paššabbušchannu peenešs, tas dabba augšcham minnetu pateizibas malku no zimnermann meššera Šopfe, šurmanowa dambi N 9.

No zenjures atwehšehšs. Mihgä, 21. Dezember 1873.

De klahšt peellikkums ar sluddinašchanašm.